

Formand: Søren Thirup, Åkandevej 37
9800 Hjørring
Telefon 98 90 33 03
E-mail: thirup@has.dk

Hjørring, 12. september 2018

Hjørring Kommune
Teknik- & Miljøområdet

Ang. forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for vindmøller mellem Sdr. Rubjerg og Vejby

FBL-Hjørrings anbefaler, at det pågældende projekt ikke godkendes på grund af dets store indvirkning på landskabsoplevelsen.

Foreningen er naturligvis ikke imod vedvarende energikilder som bl.a. vind som afløsning af CO²-udledende energikilder. Derfor har vi også i flere vindmøllesager forholdt os neutralt, selv om vi finder, at store vindmøller på nu normalt 150 m i alle tilfælde har en størrelse, der er ude af trit med landskabets øvrige størrelsesskala.

I den aktuelle sag mener vi, at møllerne tager magten fra et af kommunens identitetsskabende landskaber. De nuværende møller på 70 m er lige på kanten af, hvad landskabet kan bære. Nu ansøger man så om at rejse møller, der er 50 m højere.

Selv om møllehøjden i forhold til det tidligere projekt, som måtte opgives, er reduceret fra 150 m til 125 m, så er møllerne stadig meget større end de øvrige landskabselementer og vil derfor svække oplevelsen af landskabets karakter og proportioner og de kulturhistoriske elementer, især Børglum Kloster. At møllerne i nærzone vil virke overvældende, kan ikke undre; men det er bekymrende, at de også i mellemzone og fjernzone vil opleves som voldsomme, og som det nævnes i miljørapporten, vil de mange steder "ændre på oplevelsen af landskabets skala".

FBL-Hjørring vil begrunde sin anbefaling om ikke at godkende projektet under fire overskrifter:

Udsigt fra høje punkter

Møllerne skal placeres på yoldiafladen, som er omgivet af bakkeøer: Børglum Banke, Rubjerg Knude, Vennebjerg Bakke og Hjørring bakkeø. Fra disse høje punkter i landskabet har man i generationer nydt udsigten over ishavsletten og til de øvrige bakkeøer. Den landskabsoplevelse vil møllerne, hvis de rejses, gribe forstyrrende ind i. Selv set fra de fjerneste af disse punkter lader møllerne sig ikke gemme i landskabet. De bryder horisonten – ikke blot med vingespidsen, men med størstedelen af rotoren.

Fra udsigtstårnet i Hjørring Bjerge vil møllerne stå direkte i sigtelinjen mod Børglum Kloster (*jf. visualisering nr. 26*). På grund af afstanden vil møllerne ikke dominere den samlede udsigt, men de vil

på grund af deres størrelse sløre de markeringer i landskabet, der er med til, at man kan erkende Børglum Kloster.

Set fra Klangshøj på Vennebjerg Bakke (jf. *visualisering nr. 25*) vil møllerne ikke direkte forstyrre Børglum Kloster, men hele landskabet mod syd, som det breder sig med de spredte gårde, vil blive overdøvet af de landskabsmæssigt overdimensionerede møller. De vil ved deres voldsomhed tage opmærksomhed fra landskabet.

Stående på klitten ved Rubjerg Knude (jf. *visualisering nr. 24*) ser man forrest det imponerende landskab med grå klitter og klitplantage brede sig – og i det fjernere agerland. Men hele landskabet ligger i store, rolige, vandrette linjer og signalerer vidde og storhed og gør mennesket lille. Allerede under de nuværende forhold småforstyrres øjet af Nielsminde-møllerne, men denne forstyrrelse vil øges en del med møller i den størrelse, der påtænkes. Miljørapporten nævner, at landskabets skala ”sammenholdt med de store vindmøller kan virke mindre”. Selv om der også argumenteres for, at landskabet kan bære et vindmølleanlæg som det planlagte, vil det samlede storladne i havet, sandet og baglandet udfoldes bedst for de mange besøgende på Rubjerg Knude, hvis møllerne ikke rejses.

Oplevelsen fra Margueritruuten

På strækningen af Margueritruuten fra Vrensted til Børglum Kloster, vil man ifølge visualiseringen (nr. 23) kunne se de roterende vingspidser på to af møllerne bag randmorænen mellem Bålhøj og klostret, mens de to øvrige møller tilsyneladende lige akkurat dækkes af klostret og bevoksningen øst for. Man kan frygte, at virkeligheden knap passer med visualiseringens beregninger, så roterende vingspidser på alle fire møller vil kunne ses. Det vil være ødelæggende for den storslåede oplevelse af klostret fra den vinkel med disse viftende møllevinger bag højdedraget og en af møllerne direkte bag klostrets bygninger.

Hvor Margueritruuten mod nord har passeret klosteret, åbner der sig fra Børglum Banke en panoramaudsigt fra Løkken ved havet over Rubjerg Knude og Vennebjerg Bakke til Hjørring på sin bakkeø og videre over landskabet syd for Hjørring. Slitagen i rabatten vidner om, at her har mange holdt ind og nydt udsigten, og nogle kan have slået ud med armen i en fejende bevægelse hen over de nævnte punkter og fortalt den elskede, at dér lå deres Vendsyssel. Vindmøllerne vil med en placering lige i sigtelinjen mod Hjørring i høj grad reducere denne landskabsoplevelse (jf. *visualisering nr. 9*).

Kommer man nordfra ad Margueritruuten, fra Vittrup mod Børglum Kloster, vil møllerne på strækningen fra Vittrupcentret og et godt stykke frem mod klostret sandsynligvis optræde anmassende og dominere udsigten mod øst. Det kunne have været godt, om der havde været en visualisering af forholdene set fra det sted.

Oplevelsen langs Løkkensvej

Det er en særlig landskabsoplevelse at køre ad landevejen fra Hjørring til Løkken. Når vejen går gennem det åbne land, åbner der sig gang på gang kik til højre, hvor Rubjerg Knude og Vennebjerg kirke på bakken toner frem som markante og genkendelige landskabslementer. Til venstre kan man på samme måde opleve klosteret og møllen på Børglum Banke.

På strækningen mellem Hundeleve og Vittrup vil den oplevelse blive stærkt forandret ved opstilling af de planlagte vindmøller. Deres påvirkning af landskabsoplevelsen dokumenteres af miljørapportens visualiseringer (nr. 4, 14, 3 og 8). Der vil også her ske en ændring i oplevelsen af landskabets skala – en

forvrængning, der ophæver de naturlige proportioner og relationer, og oplevelsen af klostret i landskabet vil blive svækket. Ved alle visualiseringerne taler miljørapporten om markant påvirkning.

Miljørapporten

I miljørapporten har man med hensyn til den visuelle påvirkning af landskabet foretaget et grundigt og sagligt analysearbejde, som FBL-Hjørring vil udtrykke sin anerkendelse af.

Man opererer bl.a. med 5 niveauer for møllernes påvirkning af udsigten: dominerende, markant, moderat, underordnet, ubetydelig. Ved én af de 31 visualiseringer vurderes påvirkningen at være dominerende, mens der ved 15 vurderes, at den er markant. Ved halvdelen af alle visualiseringerne ligger vurderingen altså i den voldsomme ende. Vel er mange af visualiseringsstederne formodentlig valgt ud fra en specifik bekymring, men den bekymring har så også i vid udstrækning vist sig at være velbegrundet.

Venlig hilsen

Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring